

MIKLYA LUZSÁNYI MÓNICA

Fehér lilionszál

Zúgtak a harangok Budavárán 1524 októberében. A révész nem bírta a munkát, annyian akartak átkelni Pestről a budai oldalra. Az élelmes dunai halászok felkínálták hát a kíváncsiaknak a sajkáikat. Persze, jó borsos áron, hisz aki királyi menyegzőt akar nézni, az csak fizessen. Budán a tömeg már hajnalban gyülekezni kezdett. Szerencsére a királyi testőrség időben lezárta a Mindszent utcát, az út a várpalotától Szűz Mária templomáig fehér liliumokkal volt felszórva, és úgy hírlett, a templomban is mindenütt liliumok pompáznak. A Herkules-szobor mögött azonban a ferencesek rendházáig, meg végig az Olasz utcán csak úgy hömpölygött a tömeg. Voltak, akik a szoborra is felmásztak, hogy egy szempillantást el ne veszítsenek az esküvői naphól. Ilyen látványosság csak ritkán adatik a földi halandónak, még akkor is, ha budai vagy pesti polgár. Ma is emlékeznek rá sokan, hogy alig három esztendeje milyen díszes kísérettel érkezett Mária, hogy felesége legyen az ifjú II. Lajosnak. Hat naszád kísérte a keskeny, hosszú, biborra festett koronás gályát, ami lassú méltósággal ereszkedett le Linzből Budáig a Dunán. Mikor a királyné megérkezett, a kikötőtől fel egészen a várig vont aranyba bújtatott lándzsások álltak sorfalat. A királynét hatlovas hintó várta, hollószínű arab méneket fogtak elé. Lajos szegény volt, mint a templom egere, ezért a katonák zubbonyára valót, de még a lovakat is a nevelője, Brandenburgi György kölcsönözte a királynak. A nemes állatok azonban nem voltak szokva a kocsihúzáshoz. Prűszkölve várták az indulást, és az ifjú ara alighogy elfoglalta a helyét, a lovak már indultak is, egy szempillantás alatt fent voltak a palotában. Nem sokat láttak hát a budai meg a pesti polgárok a királynéjukból, tán csak annyit, hogy ifjú, mint a király, és sudár, mint a hajnal. Három éve már annak, hogy Mária királyné lakást vett Budán, de ilyen nagy esemény nem volt azóta, mint amire most összegyülekeztek. Esküvő akadt ugyan számos, jutott abból minden hétre, még főúri menyegző is szép számmal, de ilyen skandalumoss sokadalom jó, ha tízévenként előfordul. Nagy híre volt Pemfflinger Kata

és Török Bálint esküvőjének, és ennek a hírnek első-sorban az ifjú gróf ágyazott meg.

Lassan telt az idő hajnaltól terciáig, reggeli három óráig*, amikor a nap már ragyogóan sütött, de még messze volt a delelőtől. Akkorra várták, hogy elinduljon a nászmenet. Az unalmas, várakozással töltött órák alatt szórakoztatta magát a vári nép azzal, amivel tudta. Felsorakoztak a bábosok, képmutogatók, kalács- és borárusok is a Zsigmond téren, meg folyt a pusmogás, terjedtek a hírek szájról szájra, és miről másról beszéltek volna, mint az ifjú párról, a házasságról, no meg a hozományról. Persze, most itt is akadtak, akik jól tájékozottak vagy netán bennfentesek voltak. Mint az a testes asszony, aki körül mindjárt sűrűbb lett a tömeg, mihelyt kilépett a Zsigmond térre a Mindszent utcából. Mikhál úgy vonult, mint ha nem is Pemfflinger Katának, hanem neki magának lenne a menyegzője. Fejét magasra emelte, és le nem vette volna rókaprémmeleg szegélyezett kis bundácskáját, pedig igencsak izzadt az októberi meleg napsütésben. De ezt a bundát gazdájától, Pemfflinger Márktól kapta, és igen nemes darab volt. A gránát-szín posztót vörös rókamállal prémezték úgy, hogy a róka farka egészen körbefogta a nyakát, sőt, még az asszony mellén is lefogott egy darabon. Igaz, a rókaszőrt már megrágták egy kicsit a molyok, meg magát a posztót is, pedig jó vastagon levendula között tartotta Mikhál a bundácskát. De a moly nagy kárt tud végezni akár egy tél alatt is, annak meg már több mint egy tucat esztendeje, hogy a szász örgróf megjutalmazta ezzel a bundával. Alig volt Kata még két éves, amikor nagy hűlés fogta el, de akkora, hogy hiába hívtak hozzá Bécsből orvosdokort, nem tudott segíteni rajta. Az apja csak ült a kislány ágyacskája mellett, imádkozott, meg a Bibliáját olvasta, és ostromolta az Istent, hogyha már elvette a feleségét, ne vegye el a leánykáját ilyen korán. Akkor hívták Mikhált, aki igencsak értett a füvekhez meg az esszenciákhoz, és kevert is a kis Katának olyan gyógyírt, hogy alig egy hét teltével már fel is ült az ágyban a szentem. Akkor kapta a kis bundát Mikhál az örgróftól, hálából, hogy megmentette a lánya életét. Pemfflinger Márk ott is tartotta a Mindszent utcai házban a javasasszonyt, hiszen egy ilyen kicsi gyerek mellett nagy haszon, ha valaki ért a füvekhez, a betegségekhez, a kelésekhez. Ahogy aztán növegetett Kata, Mikhálnak kevesebb gondja-baja volt vele, így

Részlet a szerző *Az ecsedi boszorkány* című regényéből.

* Mai időszámítás szerint délelőtt kilenc óra.

kitanulta a hajak fodorítását is. Mihkál pátyolta a kisasszonykát, ő készítette a fürdővizét, illatosította a ruháit, gondozta aranyszőke haját. Nagy tisztsége volt hát Mihkálnak, és úgy hírelt, Mária királyné is kölcsönkérte nemegyszer egy-egy jelesebb lakoma előtt. Az meg teljesen természetes volt, hogy az esküvő előtt jószerivel ott is aludt a királyi palotában a szolgálók pitvarában. Ha valaki, akkor Mihkál volt az, aki mindent tudott erről a skandallumos esküvőről. Alig is ért Szapolyai uram kapujáig, már ostromolni kezdték a népek a kérdésekkel. Ez mondjuk nem is csoda, mert a nagy tölgyfakapuban ugyan ott ült Lőrinc, Szapolyai uram kiszolgált pattantyúsa, aki a havasalföldi hadjárat során alaposan kiismerhette Török Bálintot, de Lőrinc jószerivel inkább csak morgott, nem sok hírt lehetett kiszedni belőle, pedig sok mindent tudott, az biztos.

– Lakat van-e a te szádon, Lőrinc? – évődött vele az egyik menyecske.

– Halottakról vagy jót, vagy semmit – morgott vissza Lőrinc, és a menyecske felkacagott.

– Eltévedtél te! Hát nem temetésre készülünk, hanem lakodalomra.

– Nem-e? – kérdezett vissza a vén kapus. – Akkor miért siratták olyan nagy hévvel tegnap este vitélő uraimék Török Bálintot, hogy egész Budavára zengett tőle? De volt is mit siratni! Mert láttam én, milyen duhaj kedvvel dobzódott az ifiúr egy-egy csata után. Pemfflinger Kata mellett temetheti a dobzódást meg a lányok ölelését.

– Nem hinném, hogy temetni fogja – horkant fel röhögve valaki –, Bálint uram nem fog a felesége szoknyáján ülni, az biztos. Igaz-e, hogy a szádvári csata után három jobbágy lányt is bekéretett a szobájába, mert egy nem volt elég neki?

– Hogy hány lánnyal hált Bálint uram, azt én nem tudom – fordult el dühösen a kapus –, kérdezzétek meg ő magát!

– Tán ő se tudja! – kiáltotta valaki. A férfiak hangoosan röhögtek, a leányasszonyok azonban nem voltak annyira meglepődve a válasszal, egyre csak abajgatták Lőrincet, de hiába. Nem csoda hát, hogy megörültek, amikor meglátták Mihkált közeledni a rókaprémes bundácskájában.

– Mondd, Mihkál, mit hallottál? Tényleg a királyné adja ki a lányt? – furakodott oda hozzá azonnal egy kofaasszony. Mert azt tudták, hogy a királyné házastíja ki az udvarhölgyét, ahogy szokás. Ő állja a kelengye nagy részét, nászajándékokkal is meg-

rakja az ifjú párt istenesen, és magát a lakodalmat is ő fizeti. De hogy a kikérésnél is a királyné foglalja el az örömanya helyét, olyat azért ritkán lát a világ. Mihkál azonban nem csodálkozott egy csöppet sem.

– Hát ki adná ki a lányt? Csak a királyné, ki más! Ugyan az apja alig egy éve újraházasodott, de én mondom nektek, inkább kíván hétnapos nyavalyatörést magának az én kisasszonykám, minthogy a mostohája legyen az örömanya. Meg a kis királynéval igen jóban vannak.

– Nem csoda – vetette közbe valaki –, hiszen egykorúak.

– Nem csak az, te! – tromfolt rá Mihkál, mert nehogy már valaki tájékozottabb legyen az udvari ügyekben nála. – A királyné udvarhölgyei között nem egy fiatalka akad. Hanem hogy az én Katám okos is. Írni, olvasni is tud, és betéve citálja a Bibliát – húzta ki magát, mintha nem is Kata érdeme lenne ez a módos nagy műveltség, hanem az övé. – Ő olvas fel naponta a királynénak, ő írja le a leveleit, de még a követekkel is ő tárgyal néha, ha elkapja a főfájás a királynét. Nem is nevezik másként a várban Pemfflinger Katát, mint „királyi hölgy”.

– Hát a tartása, az olyan – okvetetlenkedett közbe valaki. – Úgy jár-ke, mintha valódi korona lenne a fején, és félne, hogy le ne essen! Büszke egy leányasszony, az biztos!

A tömeg felröhögött, de Mihkál egy szóval csendre intette őket:

– Kushadhatok! Van mire büszkének lennie. Az erdélyi szászok örgrófjának a lánya, legyen hát tartása! Meg szép is az istenadta, olyan arany a haja, mint Szűz Máriának a festett képeken. Más leányok kenik a marhatárgyát a fejükre, meg disznóhúggal pátyolják a hajukat, hogy szökék legyenek, de az én Katámnak bizony nem kellene ilyen praktikák. Csak egy kis citromfüolajjal kenegetem meg a haját, hogy finom illatos legyen, éjszakára meg felfogom apró koszorúdba, és reggel úgy hullámszik a vállán, mint az aranytenger. Elmenne Madonnának bármelyik templomban, mondom én! Még a szeme is olyan ibolyakék, mint a Miasszonyunknak. Nem csodálom, ha belészeretett Török Bálint.

– Hát az ifjú testörkapitánynak sem kell egy kis kellemér a szomszédba menni – sóhajtott fel egy leányasszony, és bizony a levegő bennakadt a mellyükben, ahogy Török Bálintra gondoltak.

– Szép kis gerlepár lesz, az biztos – summázta Mihkál. Csak Lőrinc, a vén kapus morrantott oda:

– Szépnek szép az a tejfölös bajszú kölök, a lovat is megüli feszesen... Meg is futtatja, ha kell, hogy csak úgy világít a segge. Én mondom, nem kell Török Bálintnak másra ez a lány, minthogy elfedje a kilógó tökét a szász vagyonnal.

A tömeg ismét felröhögött, mert mindenkinek eszébe jutott a gúnydal, amit alig egy éve minden kocsmában kurjongattak Budavárán.

Az a hírös Fejér vára,
Török Bálint nagy szép háza,
Töröké lett izibe', izibe'!

Lajos király deli bánja,
A nadrágját nem találja,
Úgy fut el, úgy fut el!

Világít a hold sugára,
Török Bálint picsájára,
Ragyog az, ragyog az!

Török Bálint mit se bánja,
Nem lesz többé ország bánja,
Megszalad, megszalad!

Mert bizony, amikor 1521-ben Török Bálint jól megfutott Nándorfejérvárról, török kezére adta az ország déli kapuját. Innentől kezdve szabad préda lett a Magyarhon, nem volt más erősség, ahol megállíthatnák a török sereget, csak Budánál. Azonnali jószágvesztésre ítélték a rendek Török Bálintot, aki nem várta meg, hogy beteljesedjen rajta az ítélet, futott tovább, és meg sem állt Szapolyai uram házáig. De úgy hírlík, az erdélyi vajda havasalföldi hadjárataiban igencsak vitézkedett, és jól kitanulta a kardforgatást is.

De azt nem tudták a szájtátiak, még Lőrinc sem, hogy Török Bálint Nándorfejérvár ostroma idején még gyámok alá volt rendelve. Azok döntöttek helyette. Nagybátyjai, Sulyok uraimék pedig azt mondták, hogyha a király nem fizeti meg az adósságát a fejérvári bánnak, akkor az meg nem védi a töröktől az országot. És Lajos nem fizetett. Nem is lett volna miből. Nem csörrentek a Török familia kincsesládájában a királyi aranyak, Sulyok uraimék pedig kiadták a parancsot, hogy Török Bálint vonuljon ki Nándorfejérvárról. Hiába prüszkölt Bálint, hiába forrt a vére, nem tudott mit tenni. A gyámoknak engedelmesskednie kellett. A fejérvári nagy futás még-

sem Sulyok Balázs és Imre nevét mocskolta be, nem az ő birtokaikat vették el a rendek, hanem Török Bálintét. Ott állt hát a tizennyolc éves bán, vagyon nélkül, birtok nélkül, megcsúfolva, pucér seggel.

– Kell neki valaki, aki tisztára mossa a nevét – morgolódott tovább a kapus. – Azt mondják, Mária királyné se szívesen adta oda ennek az állhatatlan ifiúrnak a legkedvesebb udvarhölgyét.

– Nem úgy van az! – perelt Mihál. – Okos aszszony a királyné. Gyűjti a maga familiáját a bárói ligák ellen. Úgy hírlík, még a bányákat is vissza akarja venni a Fuggerektől, hogy ne kongjon annyira az ürességtől a királyi pénztár, és legyen saját serege, ami megvédi, ha a király ellen fordulnának a bárók. Török Bálint meg háromszáz jó lovasnak parancsol. Nagy erősség az. Nem véletlen, hogy a királyi testőrség parancsnokává nevezte ki a királyné.

– Meg visszaadta összes elkobozott vagyonát – morrantotta Lőrinc. – Akárhogy is, de jó üzletet kötött a szász lánnyal ez a fehér orcájú grófocska.

Mihál visszaperelt volna erre is, mert hiába volt már benne a korban, Török Bálint fehér orcája őt is elvarázsolta. De hirtelen megfűjták a kürtöket a várban, leeresztették a felvonóhidat, és kitarult a súlyos, rézveretes kapu, ami a várost és a királyi palotát választotta el egymástól.

A hídon először a királyi testőrség lovagolt ki, mellükön csak úgy feszült a vörös tafota zubbony, ezüstösen villant a kitért szárnyú koronás sasmadár, a Jagellók címerállata. Nadrágjuk fekete, az is selyemtafota, csizmájuk puha, piros karmazsin, kardjuk színezüst. A testőröket a vőlegény, az ifjú testőrkapitány vezette. Ő maga is egyenruhában feszített, de mentéjét, nadrágját atlaszból szabták, kardja aranyos hüvelyben nyugodott, és a süvegén is arany szín toll lebegett.

– Istenem, ilyen szép vőlegényt én még sose láttam! – sóhajtott fel önkéntelenül is Mihál, de Lőrincnek megint csak volt morognivalója.

– Szép, szép... Szépen páváskodik... A saját esküvőjén is ő megy elöl, nem a násznagy. A vőlegénynek nincsen itt még helye. Neki a templomban kéne kushadnia, várni az arájára, míg oda nem vezetik hozzá szépen, módosan.

De Mihál gyorsan leintette Lőrincet.

– Ej te, hát királyi esküvőről van szó! Persze, hogy a testőrség megy elöl, élükön a kapitány. Hát mit tehet arról Török Bálint, hogy ez az ő esküvője? Neki kell a menet élén haladnia, pontkum!

– Neki hát! – fortyant fel a kapus. – Hogy mindenkit őt csodálja. – Lőrinc még morgott valamit, hogy ez a tejföls képű olyan nagyra van magával, hogy a saját arájától is ellopja a dicsfényt, meg hogy nem néz az ilyen másra, csak magára. De akkor már senki sem figyelt rá, mert a felvonóhídon átgördült a királyi hintó, mögötte fehér-aranyban a menyasszony hintaja, amibe három pár fehér mén volt fogva. Minden szem a hintókat leste, elsőként a királynét, aki majd maga vezeti kézen fogva az arát fel a templomlépcsőn, a völegényhez. A tömeg lélegzetvisszafojtva várta, hogy kinyíljon végre a hintóajtó, és megjelenjék benne Mária, az ifjú királyné, aki súlyos, nyírt bársony szoknyájában, aranyboglárokkal kivarrt spanyol köntösében maga volt a megtestesült királyi méltóság. A király, aki lesegítette a hintóból, szinte csak kölyöknek tűnt mellette. Megérkezett az ara hintaja is, fehér atlaszba vonva, liliomkoszorúval a fején Kata, akit szintén a királynak kellett volna lesegítenie a kocsirol, átadni a királyné kezére, aki majd felvezeti a templomlépcső tetején türelmesen várakozó völegényhez. No, de Török Bálint nem a türelméről volt híres! Amint Kata fehér-arany hintaja befordult a Szűz Mária templom előtti térre, Bálint két ugrással ott termett előtte, felcsapta a hintó ajtaját, derékon ragadta a menyasszonyát, és úgy emelte ki a hintóból, hogy közben erősen szájon is csókolta.

A tömeg felhördült, majd egy pillanatra rökönyödött csönd ülte meg a Zsigmond teret. Mert ilyet azért még nem látott a világ, hogy fényes nappal csokolózzanak a szerelmesek, főleg főúri méltóságok, több száz ember előtt a templomtéren. A király sem tudta, mitévő legyen, ott téblábolt az ifjú pár mellett, hiszen most már végképp hasztalanná vált a jelenléte. A Zsigmond teret átható csendben tisztán lehetett hallani a dunai naszádosok kiáltását. Aztán hirtelen tapsolni, éljenezni kezdett a tömeg, őrzöngve üdvözölte Török Bálintot.

– Csepürágó – morogta elégedetlenül Lőrinc. – Nem szent ennek semmi, még az esküvője sem. Eladná a lelkét még az ördögnek is ez a kurafi, csak rá figyeljenek.

Ezt káromlást már Mihál sem tűrhette, és úgy szájon vágta a kapust, hogy annak az orra vére is eleredt. Lőrinc fogta az orrát, szitkozódott, és behúzódott a kapuból alá. Elege lett a szájtátásból meg a királyi menyegzőből. De ezzel tán egyedül volt a Zsigmond téren. Mert innentől Török Bálint bármit

megtehetett, bármilyen szabályt, szokást felrúghattott, a nép hősként ünnepelte. Megfogta hát a menyasszonya kezét, odavezette Katát a királynéhoz, és olyan kecses meghajlással adta át Máriának, hogy a Zsigmond téren megint csak kitört az üdvivalgás. Mária magasra emelte a fejét, elnézett Török Bálint felett, majd a két királyi hölgy egyenes derékkal, nagy méltósággal lépdelt fel a templomlépcsőn. Bálint ekkor a királyhoz fordult, aki még mindig tétovázott, mitévő legyen. Nem úgy az ifjú testőrkapitány. Szinte karon ragadta a királyt, és már nyomultak is a hölgyek után. A népből feltört a röhögés. Mert mindenki tudta, hogy a király a völegény apját, a nászost helyettesítette. Neki kellett volna Török Imre helyett karonfogva felvezetnie a lépcsőn Bálintot, ha már így alakult a helyzet. Most meg úgy tűnik, mintha Török Bálint vezetgetné a királyt, mint egy szaros gyereket, aki egyedül még a templomlépcsőt sem tudja megmászni. Végül aztán mégiscsak a király és a királyné fonta egymásba az ifjú szerelmesek kezét először a templom előtt, a lépcső tetején, hogy együtt lépjenek az oltár elé, és a házasság szentségében részesüljenek.

A templomot áthatotta a tömjén, a füstölők és a liliomok illata, a mozaikokról az Árpád-házi szentek néztek le Katára üdvözült mosollyal, szemben az oltárképen Mária ringatta a kiseddet. Kata mégsem érzett semmiféle szentséget. Nem éppen lutheránus neveltetése miatt, hanem Bálint végett. Forrt benne a düh, és az oltár felé menet odasziszegte a völegényének:

– Hogy tehetett velem ilyet, világ csúfjára?

De Bálint csak rávillantotta a mosolyát:

– Dehogy csúfjára. Hisz ujjongott a nép. Imádták – vigyorodott el önelégülten. – Nekik is adni kell valamit, ha mi már kiszórakoztuk magunkat kedvünk-re. Igaz-e, Katám? – szorította meg cinkosan a menyasszonya kezét.

Kata elvörösödött, és hitetlenkedve nézett Bálint-ra. Az rávillantotta fekete szemét, de olyan kaján élvel, hogy Kata azt hitte, nyomban életre kelnek a szentek a templom freskóin, és nemcsak a templomból, hanem tán még az anyaszentegyházból is kiátkoznák őket azonnal, ha nem lennének már lutheránusok.

Nagyanyja persze a kezdetektől óvta Katát Török Bálinttól.

– Nem férjnek való, Katám, az a pernahajder! Mert ahhoz ért, hogy ugrasson a lován, lobogtassa a szél

azt a szép göndör haját. De úgy ágaskodik benne a férfikedv, hogy leány nem kerülhet a szeme elé úgy, hogy a szoknyája alá ne bújna. Mindegy az neki, hogy jobbágy, szolgáló vagy főrangú személy. Lehet akár hites asszony is. Csak lyuk legyen a lába között, oda aztán azonnal bevacol Török Bálint.

Kata felháborodva vágott vissza a nagyanyjának:

– Az én lábam közébe ugyan be nem vacol, míg oltárhoz nem vezet!

De hiába, Bálint csak bekönyörögte magát az ágyába még a házasságkötésük előtt. Ha nem is sokkal, csak néhány nappal hamarabb. Pontosabban nem is bekönyörögte magát, hanem beszökött. Kata soha nem tudta meg, hogyan is történt, tán Pirókkal, a szobalányával játszott össze. Pirók minden este megvetette úrhölgye ágyát, majd szoroson behúzta a selyemkárpitokat. Amint előkészítette az ágyi ruhát, segítette Katának levetkőzni. Azon az estén tán észbe kaphatott volna hamarabb Kata, hogy valami készül, mert Pirók rózsavízzel permetezte meg az ágyi ruháját, mielőtt ráadta. Az aranyvarrásosot készítette ki, aminek olyan vékony patyolatból volt a vászna, hogy még a mellye bimbaja is átsötétlett rajta a gyertya fényében. A hozzávaló hálófőkötőt viszont elfelejtette Pirók kikészíteni. Futtatta is volna érte Kata, mire a lány csalafinta mosollyal csak annyit mondott, hogy ő hozhatja, de ugyan nem lesz szüksége rá a kisasszonynak ezen az éjszakán. Nem értette a szót, elszalajtott a lányt a hálófőkötőért, ő meg lefekvéshez készülődött. Mint mindig, most is térdre ereszkedett, hogy elmondja az esti imáját. De még bele sem kezdett, fellibbent az ágy selyemkárpitja, és egy hatalmas, szőrös férfitag meredt fel vele szembe. Kata úgy megijedt, hogy szó szerint meghült benne a vér. Kiáltani sem tudott, mert torkára fagyott a szó. Soha nem látott még ilyet, nem is beszéltek neki arról, hogyan néz ki a férfiak vesszeje. Percekig fel sem fogta, hogy kihez tartozik, csak azt látta, hogy nagy, szőrös, vörös, mint valami vadállat. Félt és undorodott ettől az idegen testtől, ami az ágyába furakodott, ami egyre csak nyomakodott, amit hozzászorítottak az arcához. Akkor már kiáltani szeretett volna, de nem tudott. Védekezni kezdett, ütött, vágott, de akkor meghallotta a férfi hangját a feje fölött:

– Ez az, Katám, csak keményen. Én így szeretem. Kata alig ismerte fel, pedig a hang egyértelműen Bálint hangja volt. De elváltzott, mély lett, szinte hörgött, nyersen és erősen. Kata innentől kezdve nem védekezett, csak hagyta, hogy csináljon vele és rajta

a férfi azt, amit akar. Hagyta, hogy belényomuljon, a vörös vadállat a torkában járt, a garatjában nyomakodott lefelé, majd a combját feszítette szét úgy, hogy azt érezte, nyomban kettészakad. Felsikoltott fájdalomában, a lepedőt vér borította el, de Bálintot ez csak még jobban felizgatta, még nagyobb hévvel támadott, és nem vette észre, hogy Kata valósággal halálra vált a félelemtől és a fájdalomtól.

Sok minden volt hát neki ez az éjszaka, csak nem kéj meg szórakozás, pláne nem olyan emlék, amire élvezettel gondolt volna vissza. Félt belegondolni is, mi lesz a lakodalom után, a nászéjszakán, amikor immár hivatalosan is elhálják a frigyüket. Remegve járult hát az oltárhoz, és sírt is, végig a lakodalom alatt, ahogyan akkoriban a szokás megkívánta a menyasszonytól. De míg mások csak illendőségből siratták a lányságukat, Kata valósággal. Mert az után az éjszaka után semmi sem lesz olyan, mint addig volt. Megváltozott minden. Úgy tűnt, mintha Bálint nappal csak maszkot hordana, arannyal mívelt, gyémánttal kirakott szépséges maszkot, amely elbájol minden férfit és nőt, aki csak a közelébe kerül. De éjszaka letépi magáról az álarcot, elővillan minden rútsága és mohósága. Megmutatja arcát a szörnyeteg, a zsigeri állat, aki csak a koncot látja, semmi mást. Sírt Kata végig a lakodalmán, remegett, hogy ismét erőszakot tesz rajta az a férfi, akit mégis, minden rútsága ellenére a világon a legjobban szeret.

Nem tudott hát figyelni a felhordott étkekre, pedig nagy pompával zajlott a lakodalom. Gondos Illés, a király szakácsa már vagy egy hete készült az esküvőre. Kellett is, hiszen közel ötven borjút meg üszöt vágta le, a bárányok száma elérte a százat, úgy a malacoké is. A tyúkok és kacsák számáról meg tán egyedül György mester, a királyi kulcsár tudott volna számot adni. A pincemester viszont nem tudott számot adni semmiről, mert üres volt a királyi pince, csak annyit tudott, hogy számolatlanul gurították át a hordókat Brandenburi György borászlegényei. A menyegzőre nyilván a borok borát, a szerémségit adta az örgróf, tán tokajiból is valamennyit, mert jó bor az, de nincs olyan becsületje, mint a szerémséginek. A szolgának meg jó lesz valami lőré is, ami itt terem meg a budai hegyekben, vagy épp a Pilsen.

Sok volt a meghívott, de Mátyás lovagtermében csak tizenkét nagy tölgyfaasztalt állítottak most fel, hogy legyen hely a táncnak, a zenészek pulpitusának, no meg a kelengyének, a nászajándékoknak, amelyek bemutatását igencsak várta a főúri közönség.

A lovagteremben csak a legékesebb vendégeket ültették le, a többieknek kint terítettek a díszudvaron.

Persze, sértve érezte magát mindenki, aki kiszorult a lovagteremből, főként a nagyasszonyok háborgtak élesen.

– No, nekünk csak a pitvarban jutott hely – epéskedet Csáktornyai kamarásné, de Perneczkiné, a somogyi alispán felesége gyorsan leintette.

– Ne félj, tán mi jártunk jobban. Mert itt aztán színről színre látunk minden „ékességet” – szólt gúnyosan.

Való igaz, a „pitvarban” darabról darabra látták mind a menyasszony kelengyéjét, mind a jegy- és nászajándékokat, amelyeket behordtak és körbemutogattak a násznépnek a vacsora előtt a lovagteremben. De míg odabent csak futó pillantást vehettek a vendégek az ajándékokra, addig a díszudvaron sorukra várakozó szolgák karján lévő ajándékokat volt idejük végigmustrálni a nagyasszonyoknak. Fenték is a fogukat erősen, élezték a nyelvüket, hogy majd jól kibeszélik Pemfflinger Katát. Mert mit ér, hogy a királyné házassítja ki, ha üres a kincstár?

– Darócba, kanavászbába meg posztóba fogja öltöztetni a királyasszony az udvarhölgyét, meglássátok – köszöri a nyelvét Perneczkiné. – S jó, ha valami fatálat vet neki oda a királyné, meg némi vászoncserepet, hogy abba főzzön.

De bizony a nagyasszonyok torkára fagyott a szó, amikor behozták, és körbemutogatták Pemfflinger Kata kelengyéjét. Mert a királynak ugyan nem volt pénze, de a királynénak igen, így a maga hozományából házassította ki legkedvesebb udvarhölgyét. Ahol meg szűknek bizonyult Mária kincsestára, ott az örömapa, Pemfflinger Márk is kisegítette a királynét, hogy ne maradjon szegényben a lánya esküvőjén. Így hát csak a fennvaló ruháknak 3500 aranyforintért hozattak gyöngyöt és prémet Bécsből, az ingvállakhoz, köntösökhöz lengyel arany- és ezüstmívesek készítettek boglárt, az arany és ezüst csipkét holland asszonyok verték, az erdélyi hegyekből hozták a hiúz-, medve-, nyest- és nercprémekeket a bundácskáknak, subácskáknak, téli rokolyák díszjeinek. Nyeltek nagyokat a főúri asszonyok, mikor mindezt

felhordták a szolgák, és nyeltek még nagyobbakat, amikor az asztali neműre került a sor. De leginkább akkor kerekedett ki a szemük, amikor egy aranyékes, táblás könyvet hordoztak körbe a fullajtárok, mint Lajos király ajándékát. Mert a királynénak akadt még saját vagyona, de Lajos csak abból tudott nászajándékot adni, amit a palotában talált. Kapott hát egyet Mátyás Corvináiból Pemfflinger Kata, ha már annyira szeret olvasni.

– Többet ér ez a könyv, mint három falu meg egy kisebb város – sápadt el Zólyominé, és ette a sárga irigység, hogy az ő leánykája még túl fiatal ahhoz, hogy a királyné udvarhölgye legyen.

Lajos azonban kitett magáért, és nem elégedett meg a Corvinával. Adatott Török Bálintnak egy olyan pár aranykandelábert, ami még Corvin Mátyás hálószobájában állt. A gyertyatartó egyik alakja Vénuszt, a másik meg Marsot formázta, és embermagasságú volt mindkettő.

– A nászi ágyatok mellé, hogy legyen, ki a gyertyát tartsa – veregette meg Török Bálint vállát a király, és megtoldotta még ajándékát egy ezüst mosdómedencével is.

Hiába várták hát a „pitvarban” a nagyasszonyok, hogy majd szégyenkeznie kell Pemfflinger Katának a kelengyéje meg a nászajándékai miatt. A lakoma hajnalig tartott, és utána még három napig, de első nap éjfélkor a násznagy Bálint elé vezette a menyasszonyt. Lajos, ki a vőlegény apja helyett volt jelen az esküvőn, egy aranymíves, gyöngyökkel kirakott tört adott az ifjú férj kezébe. Bálint elvette a tört, oda lépett Katához, és egy hirtelen mozdulattal levágta fejéről a liliomkoszorút. A virágok némán hullottak le a lovagterem kövezetére. A nyoszolyólányok gyertyákkal állták körbe az ifjú párt, felcsendült a muzsika, és a szövétnekek lobogó lángjai között megtáncoltatta Török Bálint Pemfflinger Katát. Aztán jött a király, majd az udvari emberek sorban, a főrendek és a nagyurak, a bárók és a grófok. Mindenki fordult egyet Katával. Talpuk alatt jajgattak a liliomok. Karcsú derekuk megtört, szirmaik elrongyolódtak, és nem maradt a helyükben más, csak szürke mocsok.